

RIJEČ UREDNIKA

POVODOM IZLOŽBE JUČER, DANAS, ...?

Izložba JUČER, DANAS, ...? posvećena je djelu i muzeološkom djelovanju osnivača i prvoga ravnatelja današnjega Etnografskoga muzeja u Splitu ing. Kamila Tončića pl. Sorinjskog. Pokušaj je to rekonstrukcije dijelom postave iz 1934. godine a dijelom principa kojega se pridržavao Tončić pri svojem radu u tadašnjem muzeju.

Poštivajući njegove zamisli, na izložbi ne postoje nikakve legende koje bi objašnjavale odakle pojedini predmeti dolaze, iz kojega su vremena ili od kakva materijala su napravljeni. Naglasak je, dakle, na detaljima koji tvore cjelinu narodnog izraza; shvaćanje etnografskih izložaka kao dijela jedne nacionane umjetnosti preuzeto je na izložbi upravo od Tončića.

Uz klasične etnografske eksponate, na izložbi su prikazani, u skladu s nekadašnjim nazivom muzeja - Pokrajinski muzej za narodni obrt i umjetnost, i drugačiji (slike, suveniri, obrtni proizvodi, proizvodi tadašnje Obrtne škole i sl.), koji zorno predočuju širinu Tončićeva koncepta muzeja.

Ovi "lijepi" predmeti smješteni su u zgradi stare vijećnice, uostalom tako je i danas, kao depo koji je ujedno bio i stalna postava, jer već tada nije bilo dovoljno prostora za smještaj i relevantnu pohranu velikoga broja muzejskih predmeta.

Mnogi eksponati na ovoj izložbi biti će prikazani široj javnosti prvi puta nakon II. svjetskoga rata - većinom su to slike i skulpture - "spremljeni" i pohranjeni zbog nemogućnosti da se uključe u koncepcije isključivo etnografskoga karaktera koji je muzej dobio u razdoblju od 2. polovice 20. stoljeća do današnjih dana.

Izložba JUČER, DANAS, ...? je doprinos Etnografskoga muzeja u Splitu uključivanju Kamila Tončića i njegova djelovanja u kulturnu povijest grada Splita iz koje nepravедno izbiva već desetljećima; pogledajmo s kojim je samo ljudima surađivao i prijateljevao u Splitu početkom ovoga stoljeća: književnicima Ivom Vojnovićem, Milanom Begovićem, Vladimirom Nazorom, Josipom Kosorom, Filipom Marušićem, Rikardom Katalinić-Jeretovim, Ivom Cippicom, Božom Lovrićem, Ivom Tartagliom i Dinkom Šimunovićem, slikarima Emanuelom Vidovićem, Josipom Lalićem, Virgil Meneghello-Dinčićem, Angjeo Uvodićem, Paškom Vučetićem, Karlom Inchiostri, Antom Katunarićem, kiparima Ivanom Meštovićem, Tomom Rosandićem, Branislavom Deškovićem te Ivanom Rendićem i kompozitorom Josipom Hatzeom.

* Duško Kečkemet: Emanuel Vidović. Život i djelo. Matica hrvatska, Zagreb, 1959, str. 24

Ujedno, ovom postavom se želi ukazati na nemogućnost suvremena osmišljavanja muzeja zbog neadekvatna prostora koji je već 60 godina premalen i loše opremljen; dapače, danas su električne instalacije lošije nego u Tončićevo doba.

U popratnome tiskanome materijalu uz izložbu (u obliku drugoga broja Ethnologice Dalmatice) predloženi su tekstovi stručnjaka muzeja, koji govore o općoj kulturološkoj klimi vremena u kojem je Tončić djelovao, zatim o samome njegovome muzeološkom radu, te o djelatnosti muzeja od osnutka do 1992. godine. Drugi dio ovoga zbornika-kataloga sadrži priloge iz vremena 1. polovice 20. stoljeća, koji su vezani uz Muzej: Statut muzeja iz 1913. godine, Tončićev najvrijedniji objavljeni tekst koji se bavi muzeološkim pitanjima, te dva teksta koji govore u prilog ili protivu muzeja. Od svih eventualnih političkih konotacija koje se iz pojedinih tekstova mogu izvući, redakcijski se ograđujemo jer se na ovome mjestu bavimo isključivo kulturološkim i etnografsko-muzeološkim pitanjima. Predložene fotografije snimci su postave iz 1934. godine (snimljene 1937. godine).

Silvio Braica

Autor izložbe:

Silvio Braica

Izbor materijala:

Renata Vujnović, Branka Vojnović

Sanja Ivančić, Silvio Braica

Postava:

Etnografski muzej